

Hallituksen esitys Eduskunnalle Suomen ja Ruotsin välisen valtakunnanrajan vuonna 1985 Vähänärän kohdalla suoritettussa rajankäynnissä todetun rajalinjan muutoksen hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Ruotsin välisen valtakunnanrajan vuonna 1985 Vähänärän kohdalla Tornionjoessa suoritettussa rajankäynnissä todetun rajalinjan muutoksen. Ehdotettu valtakunnanraja seuraa Vähänärän kohdalla syväväylää, jonka sijainti määrättiin rajankäynnissä.

Tarkoituksena on vahvistaa noottienvaihdolla Ruotsin hallituksen kanssa vuonna 1985 Vähänärän kohdalla suoritettujen rajankäynnin molemminpuolinen hyväksyminen, sitten kun eduskunta on antanut suostumuksensa kyseiseen rajalinjan muutokseen.

PERUSTELUT

1. Rajankäynti ja siitä laaditut asiakirjat

Suomen ja Ruotsin välisen valtakunnanrajan vuoden 1981 rajankäynnin osittaisesta vahvistamisesta tehtiin noottienvaihdolla 14 päivänä kesäkuuta 1985 sopimus (SopS 36/85). Sopimuksessa vahvistettiin vuoden 1981 rajankäynti lukuunottamatta Vähänärän kohdalla olevaa rajan osaa. Tältä osalta sopimuksen mukaan oli vuoden 1985 aikana toimeenpantava uusi rajankäynti ja syväväylä määrättävä.

Suomen ja Ruotsin rajankäyntivaltuuskunnat suorittivat heinäkuussa 1985 luotauksia ja muita mittaustehtäviä, joiden pohjalta rajankulusta laadittiin alustava ehdotus. Paikalliselle väestölle tiedotettiin maastotöiden eri vaiheista ja annettiin mahdollisuus esittää näkökantansa ehdotuksesta. Ruotsin puoleisesta Övre Vojakkalan kylästä esitettyjen muistutusten johdosta suoritettiin vielä syyskuussa 1985 lisämittauksia, jotka aiheuttivat eräitä muutoksia alustavaan ehdotukseen. Lopullinen esitys hyväksyttiin valtuuskuntien kokouksessa 15 päivänä marraskuuta 1985,

jota ennen asianomaiselle väestölle ja viranomaisille oli varattu vielä mahdollisuus esittää näkökantansa. Nähtävillä olleeseen esitykseen ei kuitenkaan katsottu aiheelliseksi tehdä muutoksia esitettyjen muistutusten johdosta. Valtuuskuntien yksimielisesti tekemä esitys luovutettiin kummankin maan hallitukselle 19 päivänä joulukuuta 1985.

Rajankäynnin tulokset on kirjattu kahteen eri asiakirjaan seuraavasti:

I osa sisältää vuoden 1985 rajankäynnin molempien valtuuskuntien yhteiset kokouspöytäkirjat, päätökset ja rajankulkua koskevan ehdotuksen. Lisäksi siinä on rajankuvaus, luettelo etäisyyskilvistä, selvitys rajankäynnin teknisistä töistä ja koordinaattiluettelo.

II osa sisältää rajakartan (lehti 46), valtuuskuntien ehdotuksen kartalla ja suoritettujen syvyysluotausten tulokset.

2. Rajalinjan ehdotettu muutos

Vuoden 1981 rajankäynnistä valtuuskunnille annettujen ohjeiden mukaan rajankäynnin kohteena olevissa rajajoissa noudatetaan eräin poikkeuksin syväväylää. Jos syväväylän kulkua ei saada määritetyksi, noudatetaan vuoden 1956 rajalinjaa. Vähänärän kohdalla valtuuskunnat eivät voineet vuoden 1981 rajankäynnissä määrittellä syväväylää. Koska ne eivät katsoeet myöskään lähellä Suomen puoleista rantaa kulkevaa vuoden 1956 rajalinjaa sopivaksi, valtuuskunnat ehdottivat yksimielisesti rajaksi keskiviivaa. Hyväksyttyään helmikuussa 1985 vuoden 1981 rajankäynnin muilta osin Ruotsin valtiopäivät katsoivat kuitenkin tarpeelliseksi käydä raja ja määrittää syväväylä vielä uudelleen Vähänärän osalta.

Vuoden 1985 rajankäynnissä oli mahdollista suorittaa noin kahden kilometrin pituisella rajaosuudella Vähänärän kohdalla mittaukset tarkemmin kuin vuonna 1981, jolloin käytiin koko Suomen ja Ruotsin välinen valtakunnanraja. Mittausten perusteella määriteltiin syväväylä, joka sijaitsee keskiviivasta jonkin verran länteen. Eh-

dotuksen mukaan uusi rajalinja siirtyisi mainittuun syväväylään.

3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Eduskunta on hyväksynyt 12 päivänä kesäkuuta 1984 Suomen ja Ruotsin välillä vuonna 1981 suoritettun rajankäynnin johdosta ehdotetut valtakunnanrajan muutokset mukaan lukien Vähänärän kohdalla olevan rajan osan. Koska nyt ehdotettu rajalinjan muutos poikkeaa aikaisemmin hyväksytystä muutoksesta Vähänärän kohdalla, on eduskunnan suostumus tarpeen.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 3 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta antaisi suostumuksensa Suomen ja Ruotsin välisen valtakunnanrajan vuonna 1985 Vähänärän kohdalla suoritettun rajankäynnin johdosta ehdotettuun valtakunnan alueen muutokseen.

Helsingissä 21 päivänä maaliskuuta 1986

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ulkoasiainministeri Paavo Väyrynen